

Bruselj, 27. junij 2022
(OR. en)

10719/22

ESE 1

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	7. junij 2022
Prejemnik:	Generalni sekretariat Sveta
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 258 final
Zadeva:	POROČILO KOMISIJE SVETU Osemnajsto poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2021

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 258 final.

Priloga: COM(2022) 258 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 7.6.2022
COM(2022) 258 final

POROČILO KOMISIJE SVETU

Osemnajsto poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2021

POROČILO KOMISIJE SVETU

Osemnajsto poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2021

Uredba Sveta (ES) št. 866/2004 o režimu na podlagi člena 2 Protokola št. 10 k Aktu o pristopu¹ (v nadaljnjem besedilu: uredba o zeleni črti) je začela veljati 1. maja 2004. V njej so določeni pogoji, pod katerimi se določbe zakonodaje EU uporabljajo za prehod oseb, blaga in storitev prek črte med tistimi območji Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade Republike Ciper, in tistimi, ki so. Za zagotovitev učinkovitosti teh pravil se je področje njihove uporabe razširilo na mejo med temi območji in območjem Vzhodne suverene cone Združenega kraljestva².

To poročilo se nanaša na obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2021.

V obdobju poročanja je Ciper še vedno pestila pandemija COVID-19.

Komisija je v letu 2021 glede izvajanja Uredbe ohranila konstruktiven dialog z zadevnimi organi Republike Ciper, upravo suverenih con in turškociprsko gospodarsko zbornico.

1. PREHOD OSEB

1.1 Prečkanje na uradnih mejnih prehodih

V uredbi je določen pravni okvir za prehod ciprskih državljanov, drugih državljanov EU in državljanov tretjih držav, ki prečkajo zeleno črto na uradnih mejnih prehodih. V primerjavi s prejšnjim letom se je v letu 2021 število ciprskih Grkov in ciprskih Turkov, ki so prečkali zeleno črto, povečalo.

Po podatkih policije Republike Ciper (v nadaljnjem besedilu: Cypol) je v obdobju poročanja z območij pod vladnim nadzorom na območja, ki niso pod dejanskim nadzorom Republike Ciper, zeleno črto prečkalo 695 702 ciprskih Grkov (prejšnje leto: 397 717) z 233 950 vozili (prejšnje leto: 176 769). V istem obdobju je z območij, ki niso pod dejanskim nadzorom Republike Ciper, na območja pod vladnim nadzorom vstopilo 513 291 ciprskih Turkov (v prejšnjem letu: 382 370) s 423 846 vozili (v prejšnjem letu: 225 735)³.

Povečalo se je tudi število državljanov EU, ki niso Ciprčani, in državljanov tretjih držav, ki so prečkali zeleno črto. V obdobju poročanja je zeleno črto v obe smeri prečkalo 371 910 državljanov EU, ki niso Ciprčani, in državljanov tretjih držav (prejšnje leto: 106 624).

Med zgoraj navedenimi podatki Cypola niso vključeni podatki o osebah in vozilih, ki so zeleno črto s severnega dela Cipra prečkali na mejnih prehodih Pergamos in Strovilia, ki sta v pristojnosti Vzhodne suverene cone Združenega kraljestva. V zvezi z njima je Vzhodna

¹ UL L 161, 30.4.2004, str. 128. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (EU) št. 685/2013 z dne 15. julija 2013 (UL L 196, 19.7.2013, str. 1).

² Glej tretjo uvodno izjavo v uredbi o zeleni črti.

³ Organi Republike Ciper ne vodijo evidence o vračanju ciprskih Grkov na območja pod vladnim nadzorom ali o vračanju ciprskih Turkov na severni del Cipra.

suverena cona poročala, da je v smeri severnega dela Cipra zeleno črto prečkalo 200 625 ciprskih Grkov (prejšnje leto: 90 955) s 119 527 vozili (prejšnje leto: 53 604). V istem obdobju je v obratno smer zeleno črto prečkalo 300 643 ciprskih Turkov (prejšnje leto: 236 346) s 197 106 vozili (prejšnje leto: 155 955). Poleg tega je zeleno črto v obe smeri prečkalo 228 950 državljanov EU, ki niso Ciprčani, in državljanov tretjih držav.

V letu 2021 je bilo število uslužbencev Cypola, ki delajo na mejnih prehodih, 89, medtem ko jih je leta 2020 delalo 76.

Iz podatkov, ki jih je zbrala turška skupnost na Cipru, se je v letu 2021 število prečkanj ciprskih Grkov z območij pod vladnim nadzorom na severni del Cipra povečalo na 1 013 778 (prejšnje leto: 495 448), število prečkanj njihovih vozil pa na 581 836 (prejšnje leto: 278 338). Podatki kažejo tudi povečanje števila prečkanj ciprskih Turkov v obratno smer na 893 014 (prejšnje leto: 685 671) in povečanje števila prečkanj njihovih vozil na 479 474 (prejšnje leto: 361 363). Po predloženih statističnih podatkih je zeleno črto z območij pod vladnim nadzorom na severni del Cipra prečkalo 532 243 državljanov EU, ki niso Ciprčani, in državljanov tretjih držav (prejšnje leto: 335 934).

Domneva se, da je večje število prečkanj posledica postopne vrnitve v normalnejše vsakdanje življenje po prvem letu pandemije in ponovnega odprtja vseh mejnih prehodov med letom. Poleg tega je bilo sporočeno, da je ugodni devizni tečaj med euri in turškimi lirami ciprske Grke spodbudil k vstopu na območja, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade Republike Ciper, da bi opravili osebne nakupe. Sporočeno je bilo tudi, da je še vedno veljavna zahteva, v skladu s katero je treba na mejnih prehodih predložiti dokumente o statusu glede bolezni COVID-19, veliko oseb odvrnila od prečkanja zelene črte.

V začetku obdobja poročanja so bili nekateri mejni prehodi še vedno začasno zaprti. Mejni prehod na ulici Ledra je bil začasno zaprt na podlagi sklepa Sveta ministrov Republike Ciper z dne 29. februarja 2020. Mejne prehode Lefka–Apliki, Derinia in Kato Pirgos–Karavostasi so ciprski Turki začasno zaprli. Na podlagi izjave obeh ciprskih voditeljev, izdane prek Združenih narodov 2. junija 2021, so se vsi drugi mejni prehodi 4. junija 2021 ponovno odprli.

Zaradi nadaljevanja pandemije COVID-19 so morale osebe, ki so prečkale zeleno črto v obdobju poročanja, predložiti posebne dokumente o svojem zdravstvenem statusu, kot so potrdila o cepljenju ali rezultati testov v zvezi s COVID-19. Te zahteve so se med letom spreminjale v skladu z razvojem pandemije. Skupni tehnični odbor za zdravje je z namenom uskladitve teh zahtev izdal več izjav, ki sta jih Republika Ciper in turška skupnost na Cipru upoštevali pri sprejemanju ukrepov na mejnih prehodih, da bi se izognili enostranskim ukrepom.

Na več mejnih prehodih se je poročalo o dolgih čakalnih vrstah, saj je bilo treba poleg osebnih dokumentov preverjati dokumente v zvezi s COVID-19.

Organi Republike Ciper avtobusom ciprskih Turkov, ki prevažajo državljane EU, ne dovoljujejo vstopa na območja pod vladnim nadzorom, saj nimajo listin, ki bi jih izdala Republika Ciper in bi bile popolnoma skladne s pravnim redom EU.

Mirovne sile Združenih narodov na Cipru (UNFICYP) so še naprej omogočale izvajanje verskih obredov v obeh skupnostih.

1.2 Nedovoljene migracije prek zelene črte in azil

Iz podatkov Cypola za leto 2021 je razvidno povečanje števila migrantov, ki so nedovoljeno prečkali zeleno črto z območij, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade Republike Ciper, na območja pod vladnim nadzorom. Leta 2021 je zeleno črto na ta način prečkalo 9 812 migrantov brez urejenega statusa; enakovredni podatki za leta 2020, 2019 in 2018 so bili 4 857, 7 409 in 4 451. Glavne države izvora migrantov brez urejenega statusa so bile Sirija (2 274), Nigerija (1 445), Demokratična republika Kongo (1 202), Pakistan (838) in Kamerun (765). Nedovoljene migracije ostajajo resna težava organov Republike Ciper.

Od 9 812 migrantov brez urejenega statusa jih je 87 % (prejšnje leto 81,5 %) zaprosilo za mednarodno zaščito v Republiki Ciper. Država izvora z največjim številom prosilcev je bila Sirija (1 902).

Cypolu je uspelo ugotoviti identiteto oseb z uporabo enakih meril kot v prejšnjih letih, predvsem na podlagi informacij v njihovih potovalnih dokumentih in izjav zadevnih migrantov. Glede na to oceno so skoraj vsi migranti, prijeti na območjih pod vladnim nadzorom po tem, ko so na nedovoljen način prečkali zeleno črto, pred tem prispeli na severni del Cipra iz Turčije.

Turška skupnost na Cipru je sporočila, da si je na severnem delu Cipra še naprej prizadevala preprečevati nedovoljene migracije. Leta 2021 je bil vstop na območja Cipra, ki niso pod vladnim nadzorom, zavržen 3 508 oseb⁴, 1 325 oseb⁵, prijetih na severnem delu Cipra, pa je bilo deportiranih.

Predstavniki obeh skupnosti so se srečali v okviru skupnega tehničnega odbora za kriminal in kazenske zadeve, ki deluje pod okriljem ZN. Kot razširitev tega odbora sta obe skupnosti še naprej uporabljali mehanizem „Joint Communications Room“, ki zagotavlja forum za izmenjavo informacij o kazenskih zadevah.

Cypol je sodelovanje z drugimi relevantnimi vladnimi oddelki Republike Ciper in pristojnimi organi Vzhodne suverene cone označil kot zelo dobro.

Vzhodna suverena cona

⁴ Državljeni po državah: Turčija: 635; Nigerija: 488; Somalija: 413; Kongo: 226; Pakistan: 171; drugo: 1 575.

⁵ Državljeni po državah: Sirija: 610; Turčija: 225; Nigerija: 130; Pakistan: 70; Bangladeš: 43; drugo: 245.

Organi Vzhodne suverene cone so v obdobju poročanja na mejnih prehodih še naprej uporabljali zdravstvene zahteve, ki jih je uvedla Republika Ciper.

Obseg nedovoljenih migracij z območij Cipra, ki niso pod vladnim nadzorom, prek Vzhodne suverene cone se je povečal. V letu 2021 je bilo po nedovoljenem prečkanju zelene črte prijatih 165 migrantov brez urejenega statusa⁶. Prečkanje je bilo zavrnjeno 2 488 osebam, od katerih je bilo največ državljanov Rusije (559). V skladu z ustreznimi določbami Protokola o suverenih conah Združenega kraljestva na Cipru k Sporazumu o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije so organi Vzhodne suverene cone zavrnili prehod zelene črte tujim državljanom, ki so prispeli prek severnega dela Cipra⁷. Te osebe so bile napotene na mejne prehode zunaj Vzhodne suverene cone, da bi se tam zanje opravile kontrole v skladu z zahtevami Republike Ciper za vstop.

Uslužbenci na območju suverenih con so ponovno navedli, da je njihovo sodelovanje z Republiko Ciper odlično.

Za preprečevanje nedovoljenih migracij je policija suverenih con zunaj mejnih prehodov izvajala patrolje na osnovi analize tveganja in obveščevalnih podatkov. Te patrolje so se dopolnjevale s patroljami carine suverenih con in uporabo vojaškega osebja. V obdobju poročanja so bili za nadzor zelene črte uporabljeni droni, nabavljeni in razporejeni pa sta bili tudi dve vozili s termovizijsko kamero in dve vozili z žarometi.

Zlasti težko je nadzirati štiri „neuradne mejne prehode“ v vasi Pergamos ali v njeni okolici, ki jih uporabljajo tamkajšnji prebivalci in kmetje. Kot je navedeno v prejšnjih poročilih, so ti „neuradni mejni prehodi“ še vedno zaskrbljujoči, zato je treba najti primerno rešitev v skladu s členom 7 Protokola o suverenih conah Združenega kraljestva na Cipru. V obdobju poročanja so organi suverenih con spontano preverjali osebe, ki so uporabljale ceste, ki vodijo do teh mejnih prehodov.

2. PREHOD BLAGA

2.1 Vrednost trgovine

V skladu s členom 4 uredbe o zeleni črti se lahko blago z območij, ki niso pod vladnim nadzorom, vnese na območja pod vladnim nadzorom, če izpolnjuje merila iz člena 4⁸ in je opremljeno z dokumentom, ki ga izda turškociprska gospodarska zbornica. V skladu s

⁶ Od 165 migrantov brez urejenega statusa, ki so bili prestreženi na območju Vzhodne suverene cone, jih je 154 zaprosilo za azil in so bili predani organom Republike Ciper. Ti se dodajo skupnemu številu oseb, ki so nedovoljeno prečkale zeleno črto, njihova porazdelitev po državljanstvu pa je navedena v preglednici VII Priloge.

⁷ Državljan tretjih držav, ki niso državljani Združenega kraljestva, lahko mejo suverene cone prečkajo samo, če opravljajo dejavnost, povezano z obrambo, ali so družinski člani osebe, ki opravlja tako dejavnost.

⁸ Člen 4(1) določa, da mora biti blago v celoti pridobljeno na območjih, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade Republike Ciper, oziroma da je morala biti njegova zadnja bistvena, gospodarsko upravičena predelava ali obdelava v za to opremljenem podjetju opravljena na območjih, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade Republike Ciper.

členom 8 Uredbe Komisije (ES) št. 1480/2004⁹ so turškociprska gospodarska zbornica in organi Republike Ciper mesečno poročali o vrsti, količini in vrednosti blaga, za katerega so bili izdani spremni dokumenti.

Glede na statistične podatke turškociprske gospodarske zbornice je skupna vrednost blaga, za katero so bili izdani spremni dokumenti, znašala 6 836 060 EUR (prejšnje leto: 4 974 335 EUR). To pomeni 37-odstotno povečanje skupne vrednosti blaga, za katero so bili izdani spremni dokumenti, v primerjavi z letom 2020.

Glede na statistične podatke Republike Ciper se je skupna tržna vrednost blaga s spremnimi dokumenti, ki je dejansko prečkalo zeleno črto, povečala za 31 %, in sicer na 6 151 022 EUR (prejšnje leto: 4 693 898 EUR).

Čeprav se uredba o zeleni črti glede tega ne uporablja, se je po podatkih ciprske gospodarske zbornice trgovina z območij pod vladnim nadzorom v severni del Cipra zmanjšala za približno 39 %, in sicer s 694 281 EUR leta 2020 na 420 253 EUR leta 2021. Trgovina z območij pod vladnim nadzorom v severni del Cipra znaša 6,8 % trgovine v obratni smeri (v letu 2020 je ta delež znašal 14,8 %).

Turška skupnost na Cipru je še naprej uporabljala trgovinski režim, ki zrcali omejitve iz uredbe o zeleni črti. Deležniki iz turške skupnosti na Cipru so kot glavni razlog za to navedli zaščito lokalnih podjetij. Poleg tega se lahko blago z območij, ki so pod vladnim nadzorom, vnese na severni del Cipra samo z izdanim „uvoznim dovoljenjem“, vendar se ta trgovinski režim ne uporablja vedno dosledno.

2.2 Vrsta blaga

Leta 2021 so vrste proizvodov, s katerimi se je trgovalo, na splošno ostale nespremenjene. Največ se je trgovalo s stavbnim in gradbenim materialom, sledijo pa plastični proizvodi, pohištvo in sveže ribe¹⁰.

Uvedeni so bili novi proizvodi, kot so plošče iz ekspaniranega polistirena, jekleni in aluminijasti profili ter rešetke in jeklena vrata.

2.3 Nepravilnosti

Republika Ciper je Komisijo opozorila na dva konkretna primera nepravilnosti, do katerih je prišlo v obdobju poročanja.

Prvi se je nanašal na pošiljko korenja, katerega vzorce je testiral splošni državni laboratorij Republike Ciper. Testi so pokazali, da je količina ostankov pesticidov linuron in triadimenol presegala dovoljeno mejno vrednost. Komisija je o tem obvestila turškociprsko gospodarsko zbornico, ki je od proizvajalca zahtevala izvedbo vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev popolne skladnosti z ustreznimi pravili in zdravstveno-varnostnimi standardi.

⁹ Uredba Komisije (ES) št. 1480/2004 z dne 10. avgusta 2004, UL L 272, 20.8.2004, str. 3.

¹⁰ Priloga, preglednica IV.

Drugi primer se je nanašal na pošiljko oliv, katerega vzorce je prav tako testiral splošni državni laboratorij Republike Ciper. Testi so pokazali, da je količina ostankov pesticida cipermetrin presegala dovoljeno mejno vrednost. Komisija je o tem obvestila turškociprsko gospodarsko zbornico.

2.4 Ovire in težave pri pretoku blaga

Ovire pri trgovini prek zelene črte še vedno ostajajo, kar je po mnenju Komisije in gospodarskih subjektov iz turške skupnosti na Cipru vzrok za sedanji omejen obseg trgovine.

Kot je navedeno v prejšnjih poročilih¹¹, vprašanje prečkanja gospodarskih vozil ciprskih Turkov na območja pod vladnim nadzorom še vedno ni rešeno in gospodarska vozila ciprskih Turkov z nosilnostjo nad 7,5 tone še vedno ne smejo prečkati zelene črte, razen če imajo listine, ki jih je izdala Republika Ciper in so popolnoma skladne s pravnim redom EU. Organi Republike Ciper so Komisijo obvestili, da so uvedli predpise, ki ciprskim Turkom omogočajo, da pridobijo potrdila o tehničnem pregledu in vozniška dovoljenja za poklicne voznike. Rešitev tega vprašanja bi bistveno prispevala k povečanju obsega trgovine, saj bi olajšala transport blaga. Poleg tega bi se tako okrepili stiki med gospodarskimi subjekti na Cipru, kar bi bistveno prispevalo k večjemu zaupanju med obema skupnostma. Komisija bo še naprej sodelovala z organi Republike Ciper in turško skupnostjo na Cipru, da bi našla rešitev za to vprašanje.

Tako kot v prejšnjih letih organi Republike Ciper ne dovolijo, da bi predelana živila in materiali za stik z živili prečkali zeleno črto zaradi zaskrbljenosti zdravstvenih služb glede proizvodnih postopkov na severnem delu Cipra. Komisija je Republiko Ciper potrdila, da veljavni pravni okvir dovoljuje, da ti proizvodi prečkajo zeleno črto. Organi Republike Ciper sicer lahko vzorčijo proizvode na mejnih prehodih za nadaljnje analize v skladu z izvajanjem uredbe o zeleni črti, vendar ne smejo preprečiti prečkanja vseh predelanih živil. Komisija obžaluje, da v obdobju poročanja pri reševanju tega vprašanja ni bilo napredka. Še naprej ostaja zaskrbljena glede vprašanja predelanih živil in bo to zadevo z organi Republike Ciper obravnavala dalje.

Trgovci iz turške skupnosti na Cipru enako kot v prejšnjih letih poročajo o težavah pri oskrbovanju trgovin s svojimi proizvodi ter oglaševanju svojih proizvodov in storitev na območjih pod vladnim nadzorom, kar ovira trgovino. Trgovci še vedno poročajo, da med ciprskimi Grki ni dovolj povpraševanja po proizvodih ciprskih Turkov. Poleg tega je bilo navedeno, da se trgovci iz obeh skupnosti spoprijemajo z več upravnimi težavami pri sklepanju poslov z drugo skupnostjo; ciprski Turki, ki trgujejo prek zelene črte, se na primer spoprijemajo s težavami pri odpiranju bančnih računov na območjih pod vladnim nadzorom.

¹¹ Glej na primer deveto, deseto, enajsto, dvanajsto, trinajsto, štirinajsto, petnajsto, šestnajsto in sedemnajsto letno poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe.

2.5 Tihotapljenje blaga

Tihotapljenje blaga se je nadaljevalo, kar odraža težave pri nadzoru nedovoljenega gibanja prek zelene črte.

Leta 2021 je Republika Ciper opravila 1 518 zasegov tihotapskega blaga (prejšnje leto: 494), kar je 207-odstotno povečanje. Povečal se je obseg tihotapljenja kmetijskih ter živalskih in mlečnih proizvodov. Količine cigaret in tobaka za ročno zvijanje, ki jih je Republika Ciper zasegla na zeleni črti, so se bistveno povečale: 246 460 cigaret in 165 160 g tobaka za ročno zvijanje (prejšnje leto: 78 620 cigaret in 103 135 g tobaka). Zaseženih je bilo tudi 55 470 kartuš za elektronske cigarete in 79 025 g tobaka za nargilo. Drugi zaseženi predmeti vključujejo alkohol, avtomobile, gorivo, blago, ki krši pravice intelektualne lastnine, zdravila in pesticide. Pri okrožnem sodišču so bili zaradi tihotapljenja sproženi štirje postopki. Primeri tihotapljenja manjših količin cigaret so se večinoma obravnavali z naložitvijo upravne kazni in zaplembo.

V letu 2021 so organi Vzhodne suverene cone zabeležili tudi bistveno povečanje števila zasegov tihotapskega blaga znotraj območja Vzhodne suverene cone, in sicer 516, v letu 2020 pa 138.

Pristojni organi Vzhodne suverene cone so spremljali in beležili količine gradbenega materiala, rib, cigaret itd. v okviru tradicionalnega oskrbovanja turškociprskega prebivalstva v vasi Pila, ki se nahaja v varovalnem pasu (člen 4(10) uredbe o zeleni črti).

2.6 Olajševanje trgovine

Komisija je nadaljevala iskanje načinov za okrepitev trgovine prek zelene črte.

V obdobju poročanja je Komisija začela pogovore z organi Republike Ciper. Komisija je s turškociprsko gospodarsko zbornico razpravljala tudi o imenu Halloumi/Hellim.

Komisija je 12. aprila 2021 sprejela dva ukrepa, da bi se uveljavil skupen dogovor o začasni rešitvi za ime Halloumi/Hellim, ki naj bi se uporabljal do ponovne združitve Cipra in je bil sklenjen pod vodstvom predsednika Junckerja v okviru njegovega obiska na Cipru 16. julija 2015. Navedena ukrepa sta: Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/591 o vpisu imena v register zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb („Χαλλούμι“ (Halloumi)/„Hellim“ (ZOP)) in Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2021/586 EU o spremembi Odločbe 2007/330/ES o odpravi prepovedi pretoka nekaterih proizvodov živalskega izvora na otoku Ciper v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 866/2004 in določitvi pogojev za pretok teh proizvodov v zvezi s „Χαλλούμι“ (Halloumi)/„Hellim“ (ZOP).

Nekateri pošiljatelji svežih rib iz turške skupnosti na Cipru so še naprej poročali o težavah pri spoštovanju rokov za veterinarske preglede svežih rib na mejnem prehodu Agios Dometios.

Komisija spodbuja gospodarske subjekte, naj izkoristijo poslovne priložnosti, ter pozdravlja prizadevanja ciprske gospodarske zbornice in turškociprske gospodarske zbornice.

Komisija je v letu 2021 prek instrumenta TAIEX še naprej mobilizirala strokovnjake iz držav članic EU, da bi podprla trgovino prek zelene črte v skladu s pooblastili iz uredbe o zeleni črti. Strokovnjaki so v okviru instrumenta TAIEX sodelovali pri rednih fitosanitarnih inšpekcijskih pregledih proizvodov iz krompirja in agrumov, pri čemer so vzeli vzorce medu za analizo in pripravili posodobljen seznam plovil, katerih ulov je mogoče prodajati prek zelene črte.

2.7 Blago Unije, ki je bilo vrnjeno na območja pod dejanskim nadzorom vlade Republike Ciper po tem, ko je prečkalo območja, ki niso pod njenim dejanskim nadzorom

Organi Republike Ciper so poročali, da je bilo na območja pod vladnim nadzorom vrnjenih 1 741 predmetov po tem, ko so prečkali območja, ki niso pod vladnim nadzorom.

3. SKLEPNE UGOTOVITVE

V letu 2021 so se vsi mejni prehodi na zeleni črti ponovno odprli, pri čemer pa so morale osebe, ki so prečkale zeleno črto, predložiti razne dokumente v zvezi s COVID-19, kot so potrdila o cepljenju ali rezultati testov. Število oseb, ki so prečkale zeleno črto, se je bistveno povečalo, vendar ni doseglo ravni pred pandemijo.

Število oseb, ki so zeleno črto prečkale brez dovoljenja, je v letu 2021 doseglo nov rekord. Nedovoljene migracije so še vedno resna težava Republike Ciper.

Leta 2021 se je vrednost trgovine prek zelene črte povečala za 31 %, in sicer s 4 693 898 EUR na 6 151 022 EUR. Vrednost blaga, za katero so bili izdani spremni dokumenti, se je povečala za 37 %, in sicer s 4 974 335 EUR na 6 836 060 EUR. Največ se je trgovalo s stavbnim in gradbenim materialom, sledijo pa plastični proizvodi, pohištvo in sveže ribe.

Ciprska gospodarska zbornica in turškociprska gospodarska zbornica sta nadaljevali sodelovanje z namenom ustvarjanja gospodarskih koristi za obe skupnosti.

Ovire za trgovino še ostajajo. Republika Ciper še vedno ne dovoli prečkanja gospodarskih vozil ciprskih Turkov z nosilnostjo nad 7,5 tone. Poleg tega Republika Ciper še vedno ne dovoli, da bi predelana živila in materiali za stik z živilni prečkali zeleno črto, zaradi zaskrbljenosti zdravstvenih služb glede proizvodnih postopkov na severnem delu Cipra. Komisija je Republiki Ciper potrdila, da veljavni pravni okvir dovoljuje, da ti proizvodi prečkajo zeleno črto. Komisija obžaluje, da v obdobju poročanja pri reševanju teh vprašanj ni bilo napredka. Še naprej ostaja zaskrbljena glede pravnega izvajanja uredbe o zeleni črti v zvezi s predelanimi živil in bo ta vprašanja še naprej obravnavala v sodelovanju z organi Republike Ciper.

Čeprav uredba o zeleni črti še naprej zagotavlja delujočo osnovo, na podlagi katere lahko osebe in blago prehajajo na območja pod vladnim nadzorom Republike Ciper in obratno, pa je Komisija še vedno zaskrbljena, da je na splošno trgovina na nizki ravni. Komisija meni, da bi lahko z odpravo ovir za trgovino, omenjenih v tem poročilu, povečali obseg trgovine prek

zelene črte, in upa, da bodo prizadevanja obeh zbornic za krepitev stikov med poslovnima skupnostma okrepila gospodarske vezi.

V zvezi s tem se Komisija še naprej zanaša na dobro sodelovanje z Republiko Ciper in upravo suverenih con glede zagotavljanja učinkovitega izvajanja Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004. Komisija bo še naprej spremljala izvajanje Uredbe.